Eduskunta
Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Asiantuntijakuuleminen talousvaliokunnassa 12.3.2021

Lausunto asiassa U 6/2021 vp – Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt kirjallista lausuntoa komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kilpailullisista ja oikeudenmukaisista markkinoista digitaalialalla (”digitaalisia markkinoita koskeva säädös”)

Komission 15.12.2020 antaman digitaalisia markkinoita koskevan ehdotuksen tavoitteena on edistää kilpailua puuttumalla portinvartijoiksi määriteltyjen digitaalisten alustayhtiöiden toimintatapoihin, jotka haittaavat markkinoille pääsyä ja vähentävät kuluttajien valinnanmahdollisuuksia. Ehdotus kohdistuu sellaisiin portinvartijoiden käytäntöihin, jotka eivät nyt välttämättä kuulu EU:n voimassa olevien kilpailusääntöjen soveltamisalaan tai joihin ei ole voitu puuttua riittävän tehokkaasti nykyisillä säännöillä.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (”KKV”) suhtautuu lähtökohtaisesti myönteisesti komission ehdotukseen digitaalisia markkinoita koskevaksi säädökseksi. KKV tukee tavoitteita poistaa markkinoille pääsyn esteitä ja lisätä käyttäjien valinnanvapautta digitaalialalla.

Ehdotus täydentäisi voimassa olevia EU:n kilpailusääntöjä. EU:n kilpailusäännöt perustuvat yritysten menettelyjen tapauskohtaiseen ja jälkikäteiseen arviointiin, minkä takia tiettyihin digimarkkinoiden rakenteellisiin kilpailuongelmiin on ollut hankala puuttua riittävän tehokkaasti nykyisen lainsäädännön turvin. KKV:n näkemyksen mukaan ehdotus antaisi komissiolle uusia keinoja ennakolta vähentää sopimattomien käytäntöjen kielteisiä kilpailuvaikutuksia digimarkkinoilla ilman, että mahdollisuus nykyisten kilpailusääntöjen mukaiseen jälkikäteiseen puuttumiseen heikentyisi.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto yhtyy U-kirjelmässä ilmaistuun valtioneuvoston kantaan. KKV pitää yleisellä tasolla kannatettavana portinvartija-aseman ja portinvartijoille asetettavien velvoitteiden määrittelemistä komission peruslinjausten mukaisesti. Asetuksen jatkovalmistelussa tulisi kiinnittää huomiota siihen, että portinvartijoiksi määritellyille alustayhtiöille asetettavien velvoitteiden nettovaikutukset kuluttajien hyvinvointiin ja markkinoiden toimivuuteen ovat positiivisia. Jatkovalmistelussa tulisi myös harkita, missä määrin ehdotetut velvoitteet ovat perusteltuja ja oikeasuhtaisia kaikkien portinvartijoiden kannalta ottaen huomioon

erityisesti alustayhtiöiden ja markkinoiden kulloisetkin ominaispiirteet sekä kilpailun luonteen.

Alustayhtiöiden oikeusturvan kannalta KKV katsoo, että portinvartijoilla tulisi olla tehokas muutoksenhakumahdollisuus komission päätökseen portinvartijan asemasta. Lisäksi on varmistettava, että komissio suorittaa ehdotuksen mukaisia markkinatutkimuksia riittävän usein, jotta markkinoilla tapahtuneet muutokset tulisivat otetuiksi sääntelyssä oikea-aikaisesti huomioon.

Rainer Lindberg
johtaja, yksikön päällikkö

ALLEKIRJOITETTU KONEELLISESTI
ASIANHALLINTAJÄRJESTELMÄSSÄ